

Reformot sürgetnek a bírák

A Magyar Bírói Egyesület folyóiratának legutóbbi száma vitaanyagot közölt a magyar igazságszolgáltatás reformjáról, melyet az egyesület a május 14-15-i országos bírói konferencia elé terjeszt.

A vitaanyagról dr. Ilonczai Zsolt és dr. Lichtenstein József, a Bírák Lapjának szerkesztői kérdésekre elmondták: a koncepciót – dr. Szabó Győzőnek, a Legfelsőbb Bíróság elnökhelyettesének irányításával – az egyesület reformbizottsága dolgozta ki. A rendszerváltás után több pozitív változás történt, ugyanakkor az igazságszolgáltatás korábbi stuktúrája változatlan maradt. Ezért merült fel egy átfogó reformjavaslat kidolgozásának gondolata. A reform nem valaki vagy valami ellen irányul, hanem azt a célt szolgálja – hangsúlyozták –, hogy az igazságszolgáltatás minél jobban megfeleljen a jogállamiság elvének. Az egyesület mint érdek-képviselési

szervezet – a mindenkori kormányral együttműködve – kívánja megvalósítani a konferencián elfogadottakat. A demokrácia lényegéhez tartozónak tekintik ugyanis, hogy a társadalom és egyes rétegek elvárásait a civil társadalmi szervezkedések közvetítsék a hatalomhoz.

A szerkesztők szerint az elképzeléseket legjobban az alkotmányban rögzítendő alábbi elvekkel lehet jellemezni:

- A bírói szervezet címet Bírói hatalomra kellene változtatni;
- az előbbivel összefüggésben elő kell írni, hogy a bírói hatalom a közigazgatástól valamennyi fokon elválasztva működik;
- rendelkezni kell a jogerős bírói határozatok mindenre kiterjedő kötelező erejéről;
- elő kell írni, hogy az állami és az önkormányzati szervek a bíróságok megkeresésére – törvényben előírt határidőn belül – kötelesek válaszolni, illetve a bíróságok által kért adatokat szolgáltatni;
- senki törvényes bírójától nem vonható el;
- rendkívüli vagy statáriális bíróságok felállítása tilos, az igazságszolgáltatást a bíróságok gyakorolják;

ságok felállítása tilos, az igazságszolgáltatást a bíróságok gyakorolják;

- a bírói állást pályázat útján kell betölteni;
- elő kell írni a bírói autonóm testületek működését;
- a bírák fizetését törvény állapítja meg, ez a fizetés nem szállítható le;
- a bíróságok költségvetését az Országgyűlés állapítja meg önálló fejezetben;
- a bírák függetlenek, ítéleteiket a Magyar Köztársaság nevében hozzák és azokat indokolni kötelesek;
- a bírót döntése miatt nem lehet felelősségre vonni, csak a törvényben meghatározott kivételes esetben;
- a bírót a köztársasági elnök nevezi ki;
- a bíró elmozdíthatatlan, kivéve a törvényben meghatározott eseteket;
- a bíróságok szervezete és működése az igazságszolgáltatás egységének elvén alapul;
- külön törvényeket kell alkotni a bíróságok szervezetéről, működéséről és igazgatásáról, a bírák jogállásáról és szolgálati viszonyáról.

A. S.